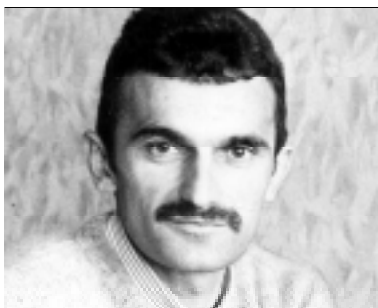

Сяржук Сыс

...я паляцеў бы, ды ня той крыві,
і за сьпіной — ня крылы — горб

... паборы...

Мясцовы час

* * *

Анатолу Сысу

Дагадзіў жа ты мне, Анатоль,
дагадзіў...
Хоць тваімі шляхамі
амаль не хадзіў —
я начамі тваімі
ня ведаў начэй,
прама ў вочы глядзеў,
ды ня бачыў вачэй.
Не дваінік твой, ня брат
і ня зьменьлівы цень, —
толькі сэрца маё
апаліў твой «агмень»,
я відушчым,

як фенікс з нябыту ўваскрэс,
ды пайшоў за табой
у бурштынавы «лес».
І ты ведаеш, што я знайшоў,
Анатоль?
Дыяментавай голкі тваёй
гостры боль.
Немагчыма ў віне
гэты боль утапіць:
шмат разоў намагаўся —
баліць і баліць.
Шмат разоў паўтараў —
зьверху ўніз, зьверху ўніз:
«я ня той, я ня Сыс...
Толькі ўсё-такі — Сыс».
Дагадзіў жа ты мне, Анатоль,
дагадзіў,
як аднойчы вадою
з Дняпра напіў...
І цяпер скрозь
штодзённых нягод каламуць
пуцявіны мае
праз Гарошкаў вядуць,
дзе паміж прыдняпроўскіх
радзінных равоў
засталося зямлі
для абодвух Сысоў.

Зьмяіны цар

Шызае зьлятае павуціньне
На разлапы дрэў, на правады,
Адгарэла чэзлае бацьвіньне.
Зьвіжаньне. Начныя халады.
Невытлумачальнаю трывогай
Поўніцца стары зьдзічэлы бор,
Зьмеі зазьбіраліся ў дарогу,
Да таемных схованак і нор.
З нерушы вільготнай і замгленай
Па карчах, скрозь нетры і гушчар,
Павядзе іх, залатакаронны,
Мудры павадыр, Зьмяіны цар.
Дзе крычаць начамі нема совы,

На прагалах, між глухіх лагчын
Мы сустрэнемся абавязкова,
Толькі б пугы страху рассячы.
Божа мой! Я сам сябе ня чую
І дыхнуць баюся да пары...
Раптам Цар карону залатую
Скіне і растане ў гушчары?
Колькі год шукаю утрапёна,
Нібы ў час засушлівы ваду...
Ці знайду змяіную карону,
Мудрасьці змяінай ці знайду?..

Мясцовы час

Мясцовы час...
Нясьпешны плёскаю Сожа,
Спагада позіркаў, што ловіш незнарок,
На скрыжаваньні выцьвілы ларок,
язьмін ды бэз за кожнай агароджай.
Бабулька размаўляе з галубамі,
«Пятра і Паўла» ціхі перазвон,
Пах ежы з незачыненых вакон...
Мясцовы час,
як вытрымаць экзамен?

Мясцовы час...
Ці я ўжо не мясцовы,
Па сьвеце патаптаўшыся як сьлед;
Дымяць патроны таных цыгарэт,
Каля піўной плятуць карункі словы.
На ровары — падлетак круглатвары,
Педаль нагой кранаючы ледзь-ледзь...
Мне за табою болей не пасьпець
Мясцовы час,
Стрыножанья мары.

* * *

За сьцяною — поле,
чорнае, пустое,
А за полем — прорва
стогне ў хмызьняхках.

Там пугач палюе
Над цвілой вадою,
Крыламі сівымі
Разьдзімае жах.
У начным сутоньні
Страх згінае плечы
І сьцірае межы
Між дабром і злом.
Ні дарог, ні броду
На той бок пустэчы,
Дзе ў смуге трывожнай
Цьмяніцца сьвятло.
Шэпча хвосч самотна
Над злавеснай кручай:
— Лепей за сьцяною
У спакоі жыць.
Толькі вабіць прорва, —
Крок раблю рашуча,
Не крыўдуйце, сьцены...
Быць альбо ня быць!

* * *

Ляціць сузор'е Вадалея
па галаледзіцы нябёс
у лес, замецены завей,
на шлях, засьнежаны наўскос.

Трашчаць прамерзлыя яліны,
мароз бярэцца ўсё мацней...
аднак, скажыце, ці павінны
у тым далёкі Вадалей?

Ён сам хацеў у гэты вечар
цішком пашастаць па зямлі,
ды паглядзець, як тут, у печы,
мігцяць і тухнуць вугалі.

* * *

Я не баюся ўпасьці з вышыні
свайго неверагоднага палёту.

Спаліць душу аб зорныя агні,
каб на зямлі сканаць спакойна потым.

На жаль, ня мне адчайным птушанём
па стромкіх кручах ветру падымацца,
І недзе ў высі, скончыўшы пад'ём,
чакаць ад неба славы і авацый.

Я паляцеў бы, ды ня той крыві,
і за сьпіной — ня крылы —
горб пакоры...
І толькі цень мой шэры і крывы,
здараецца, чапляе часам зоры.